

Łódź, 8 listopada 2021

Polsko-Norweska Akademia Operowa

W poniedziałek Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi we współpracy z Trondheim Symfoniorkester & Opera oficjalnie rozpoczęła działania w ramach projektu „Nowe głosy, ponownie odkryte opery. Powołanie Polsko-Norweskiej Akademii Operowej”. 8 listopada 2021 o godz. 12.30 w Pałacu Akademii Muzycznej przy ul. Gdańskiej 32 odbyła się konferencja prasowa inaugurująca realizację projektu.

Gośćmi, którzy podzielili się informacjami na temat projektu, byli przedstawiciele polskich i norweskich instytucji zaangażowanych w inicjatywę oraz artyści zaproszeni do współpracy. Konferencja poprzedziła przesłuchania konkursowe, których efektem było wyłonienie polskiej części obsady opery komicznej „Il mondo della luna” Franza Josepha Haydna z premierą planowaną na przyszły rok.

Na projekt finansowany z dotacji Funduszy EOG i Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przeznaczono łącznie 583 tys. € (2,6 mln zł).

O projekcie w pigułce

Cel główny projektu Polsko-Norweskiej Akademii Operowej to wzmocnienie współpracy polskich i norweskich środowisk artystycznych poprzez realizację spektakli operowych prezentowanych w Łodzi i w Trondheim. Istotnym zamierzeniem realizatorów jest wykorzystanie potencjału artystycznego środowiska muzycznego polskich i norweskich instytucji i uczelni. Projekt stanowi innowacyjne rozszerzenie ich dotychczasowej działalności.

Spektakle będą poprzedzone przesłuchaniami i kursami mistrzowskimi oraz warsztatami. W kwietniu (Łódź) i czerwcu (Trondheim) 2022 roku planowana jest realizacja opery Josepha Haydna *Il mondo della luna*, a w 2023 opery norweskiej wybranej przez radę artystyczną powołaną w ramach projektu.

Spektakle będą dostępne dla publiczności zarówno online, jak i tradycyjnie w salach koncertowych lub teatrach operowych. W liczbach polsko-norweska współpraca prezentuje się okazale, o czym wspomina Elżbieta Szal-Płaza – koordynatorka organizacyjna projektu: „Łącznie odbędzie się 12 spektakli operowych oraz 4 *speaking concerts* w obu krajach. Liczba uczestniczących artystów to blisko 340 osób. Zakładamy, że publiczność wszystkich wydarzeń projektowych osiągnie zakres 8600 osób na widowni, w tym 4000 widzów transmisji online. Zgodnie z planem zostaną wydane i przekazane szkołom muzycznym albumy płytowe z nagraniem obu przedstawień w nakładzie 1000 egzemplarzy”.

Uczestnicy projektu zakładają, że działania Akademii Operowej będą kontynuowane w przyszłości jako coroczny cykl warsztatów i spektakli wspólnie przygotowywanych

przez partnerów projektu. Przyświeca im hasło Funduszy EOG o wspólnym działaniu na rzecz Europy konkurencyjnej i sprzyjającej integracji społecznej.

Integracja młodych artystów

Konferencję prasową zdominowały wypowiedzi podkreślające unikatową misję przedsięwzięcia, dającego szansę młodym muzykom na zdobycie cennego doświadczenia i intergrację. Wydarzenie otworzyła Jej Magnificencja **dr hab. Elżbieta Aleksandrowicz, prof. AM**, Rektor Akademii Muzycznej w Łodzi, witając gości i dziękując wszystkim osobom zaangażowanym. Rektor wyraziła nadzieję na pogłębienie wzajemnych relacji międzynarodowych oraz kontynuację współpracy w kolejnych latach.

Prof. dr hab. Piotr Miciński, Kierownik Katedry Wokalistyki, koordynujący projekt od strony merytorycznej, zwracał uwagę na wieloaspektowe korzyści, jakie współpraca przyniesie obu partnerom: „Ten projekt ma niezwykle znaczenie, nie tylko artystyczne. Integruje bowiem młodych artystów, tworzy porozumienie ponad wszelkimi możliwymi podziałami, gdzie językiem komunikacji jest kultura i sztuka.” Podkreślał ponadto, na jak szeroką skalę zakrojone są wspólne działania: „Na najbliższe dwa lata mamy zaplanowane spektakle operowe we współpracy z Orkiestrą Symfoniczną w Trondheim. Będzie to niezwykle okazja spotkania się z poziomem wykonawczym Norwegów. Zespół orkiestrowy odwiedzi Łódź, gdzie w pierwszych tygodniach kwietnia będzie towarzyszyć naszym studentom i śpiewakom norweskim w interpretacjach opery «Il mondo della luna» Josepha Haydna. Kolejne dwie inscenizacje odbędą się na początku czerwca w Trondheim.”

Na szczególną wartość projektu wskazywał **Roar Leinan** – dyrektor opery Trondheim Symfoniorkester & Opera: „Również dla nas ta współpraca jest niezwykle istotna. Mamy na koncie już kilka kooperacji z polskimi instytucjami kultury, ale po raz pierwszy działac będziemy z młodymi artystami. Jeżeli ktokolwiek może coś zrobić dla wolności i dobra społeczeństwa Europy w przyszłości, są to właśnie młodzi ludzie pracujący w kulturze. Dlatego uważam, że najważniejszymi aspektami projektu są możliwość komunikacji, poznania się i budowanie wspólnej platformy dla młodych artystów, którzy są przyszłością naszych krajów i Europy”.

Fly me to the Moon, czyli Księżycowy świat

Kwestiom założeń artystycznych inscenizacji opery „Il mondo della luna” Josepha Haydna swoją wypowiedź poświęciła **Eva Buchman**, holenderska reżyserka operowa. „Księżycowy świat”, bo tak brzmi polski tytuł dzieła, to pierwszy realizowany w ramach projektu utwór operowy, który reżyserka opisuje w następujących słowach: „To bardzo zabawne dzieło, typowy przykład commedii dell’arte, paradoksalnie poruszające również poważną tematykę. Przykładem tego jest wykorzystanie w fabule zjawiska, które w psychologii określamy mianem Gaslighting. To forma psychicznego znęcania się, manipulacji rzeczywistością, wywoływania obłędu. Ciekawym jest również umieszczenie akcji na Księżycu, gdzie

władca może stać się sługą, a sługa – władcą. Goldoni, twórca libretta, ukazywał w ten sposób nierówność między stanami społecznymi”.

Jan Willem De Vriend, niderlandzki dyrygent, odpowiedzialny za kierownictwo muzyczne planowanej opery, przy okazji konferencji wspominał swoją obecność w Łodzi w poprzednich latach i zaznaczał wyjątkowość wzajemnej współpracy z młodymi muzykami: „Miałem okazję obserwować lub brać udział w pracach nad inscenizacjami oper «Lo speziale» Haydna oraz «Semele» Haendla w Łodzi. Byłem pod wielkim wrażeniem talentu młodych śpiewaków. Wiele się od nich nauczyłem. Teraz młodzi ode mnie będą czerpać wiedzę. Mam jednak wrażenie, że korzyść nauki i zdobywania nowych doświadczeń jest w tym przypadku obopólna”. Dyrygent podkreślał również uniwersalny charakter oper Josepha Haydna, które poruszają problematykę współcześnie nietracącą na aktualności.

Z kolei **prof. dr hab. Urszula Kryger**, Prorektor ds. artystycznych Uczelni, wybiegając w przyszłość z entuzjazmem i ekscytacją odniosła się do dalszych planów związanych z przygotowaniem współczesnej opery norweskiej, której premiera ma odbyć się w roku 2023: „Poznawanie nowej muzyki, zetknięcie się z nieznanym materiałem jest zawsze pasjonującą kwestią dla artystów. Mamy wielką ochotę zarówno na nowe muzyczne doznania, jak i wyzwania, które na pewno ten projekt w niedalekiej perspektywie nam dostarczy.”

Wybór obsady

Po konferencji o godz. 13.00 rozpoczęły się przesłuchania obsady opery komicznej „Il mondo della luna” Franza Josepha Haydna, w których wzięli udział studenci śpiewu operowego Akademii Muzycznej w Łodzi. Do przesłuchań zgłosiło się 32 studentów. Oceniali ich pracownicy Katedry Wokalistyki, przy udziale reżyserki operowej Ewy Buchman oraz dyrygenta Jana Willema De Vrienda i przedstawiciele z Norwegii. Polscy młodzi muzycy wybrani w castingu będą mieć okazję wystąpić w projektach operowych w Łodzi i norweskim Trondheim.

Z kolei już w najbliższy piątek kolejna odsłona przesłuchań do obsady „Księżycowego świata” odbędzie się w stolicy Norwegii. W castingu w Oslo weźmie udział 24 świeżo upieczonych absolwentów śpiewu operowego z norweskich uczelni. Są to śpiewacy, którzy dopiero stawiają pierwsze kroki na profesjonalnym rynku operowym i szukają możliwości do zdobycia doświadczenia i prezentacji swoich umiejętności i talentu.

Polscy i norwescy wokaliści wspólnie występować będą na deskach scen w Łodzi i Trondheim, co pozwoli na integrację i wymianę wzajemnych doświadczeń.